

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719202054
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1719202054.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. D., X. G. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom: Moyzesova 2, Pezinok, dieťa matky: H.. A.. C. D., X. G. XX.XX.XXXX, V. L.: K. XX, R. D., zastúpená JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom: Štefánikova ul. č. 14, Bratislava a otca: X.. A.. O. D., X. G. XX.XX.XXXX, B.Ý. G. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľov - starých rodičov t.j. starého otca O. D., X. G. XX.XX.XXXX, L.: Z. X, H. C. R. H. E. D., X. G. XX.XX.XXXX, L.: Z. X, H. , zastúpených JUDr. Martinom Lopuchom, PhD., trvale bytom: Novomeského 34, 071 01 Michalovce, za účasti Okresnej prokuratúry Pezinok, so sídlom: Šenkvičská cesta 5, Pezinok o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie starých rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 21. novembra 2019, č.k. 5P/150/2019 - 51, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 21. novembra 2019, č.k. 5P/150/2019 - 51 opatrenia mení tak, že ukladá maloletej Y. D., X. G. XX.XX.XXXX a súčasne starým rodičom: O. D., X. G. XX.XX.XXXX, L.: Z. X, H. C. E. D., X. G.C. XX.XX.XXXX, L.: Z. X, H., výchovné opatrenie formou asistovaného styku, realizovaného za účasti psychológa v rozsahu 30 hodín, počnúc dňom 06.04.2020, za účelom zlepšenia vzájomných vzťahov medzi maloletou Y. a jej starými rodičmi, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Pezinok, so sídlom: Nová ul. 9, Pezinok.

II. Matka je povinná riadne pripraviť a zabezpečiť prítomnosť maloletej Y. na stretnutí v čase určenom v Centre pre deti a rodiny Pezinok, so sídlom: Nová ul. 9, Pezinok, v súvislosti s realizáciou výchovného opatrenia.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5P/150/2019 o úprave styku navrhovateľov s maloletou Y..

odôvodnenie:

1. Okresný súd Pezinok uznesením dňa 21.11.2019, č.k. 5P/150/2019 - 51 zamietol návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúci sa úpravy styku starých rodičov s maloletou vnučkou.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia uviedol, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 29.10.2019 žiadali starí rodičia maloletej, aby súd rozhodol o úprave styku starých rodičov s maloletou tak, že starí rodičia sú oprávnení sa s maloletou stykať vždy prvú sobotu každého mesiaca v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod., pričom ktorýkoľvek zo starých rodičov si prevezme dieťa z rúk matky v mieste bydliska dieťaťa a po vykonaní styku ho matke v mieste bydliska dieťaťa odovzdá. Svoj návrh starí rodičia odôvodnili tým, že ich syn - otec maloletej dňa 05.07.2019 zomrel pri dopravnej nehode, pričom v čase jeho smrti manželstvo trvalo. Navrhovatelia uviedli, že s vnučkou sa stretávali pravidelne a často v podstate už od jej narodenia, pričom si vytvorili silné citové puto k maloletej, a rovnako tak si vytvorila silné citové puto k starým rodičom aj maloletá. Intenzita stretnutí sa od roku 2018 postupne

znižovala, pričom tento stav bol zapríčinený manželskými nezhodami rodičov maloletej. Matka maloletej neskôr podala trestné oznámenie na syna navrhovateľov za ublíženie na zdraví, ktoré bolo posudzované ako priestupok, následne neodkladným opatrením zamedzila synovi navrhovateľov vstup do rodinného domu kvôli údajnej obave z fyzického napadnutia a navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, spočívajúce v zákaze priblíženia k nej aj maloletej na vzdialenosť 50 m. Styk otca s maloletou sa potom realizoval na základe ľubovôle matky. Po smrti otca maloletej žiadali starí rodičia opakovane matku o umožnenie realizácie styku s maloletou, avšak matka maloletej sa vyjadrila, že styk starých rodičov s maloletou neumožní. Dohoda s matkou maloletej ohľadom styku starých rodičov nie je možná, a preto starí rodičia žiadali súd, aby rozhodol o nariadení styku maloletej so starými rodičmi.

3. V tejto súvislosti súd prvej inštancie vyzval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok na získanie stanoviska matky maloletej k stretávaniu sa starých rodičov s maloletou. Zo správy zo dňa 21.10.2019 vyplýva, že matka maloletej sa vyjadrila tak, že stretávanie maloletej so starými rodičmi by teraz nebolo vhodné, vzhľadom na odporúčanie psychoterapeutky.

4. Súd prvej inštancie vec po právnej strane vec odôvodnil ustanoveniami § 2 ods.1, 2, § 366, § 367 ods.3 CMP, § 324 ods. 1, § 329 ods.1,2, § 328 ods. 2, CSP § 36 ods. 1, 3, § 65 ods.1, 2, § 62 ods.1, 2, 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a vecne tým, že v predmetnej veci treba dodať, že neodkladné nariadenie možno nariadiť, iba ak nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne narušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, a to len do doby, kým o výchove maloletého dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie považoval návrh starých rodičov maloletej za nedôvodný, a preto návrh zamietol, nakoľko otázka úpravy styku s maloletou je predmetom konania vo veci samej. V danej veci súd prvej inštancie konštatoval, že vo veci je vytyčený termín pojednávania na deň 15.01.2020 o 12:30 hod. v miestnosti č.dv. 105 na súde prvej inštancie.

5. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nemal za preukázané, že by sa maloleté dieťa nachádzalo v bezprostrednom ohrození života, zdravia alebo psychického a morálneho vývoja, ktoré by odôvodňovali neodkladnosť úpravy pomerov na strane maloletej, súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podali včas odvolanie starí rodičia, ktorí v rámci svojho odvolania uviedli, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane navrhovateľov, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonali navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uznesenie súdu tak podľa navrhovateľov trpí závažnými vadami, ktorých nápravu možno dosiahnuť len odvolaním. Odvolacím dôvodom sú ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b),e),f), h) CSP. Navrhovatelia v rámci svojho odvolania uviedli, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, aké skutočnosti starí rodičia tvrdili, aké dôkazy a prostriedky procesného útoku označili, ako súd posúdil právne argumenty strán. Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a preukázanie podstatných skutočností absentuje. Takýto postup znemožňuje starým rodičom kvalifikovane argumentovať proti rozhodnutiu a jeho dôvodom. Hodnotenie dôkazov je dôležitá súčasť rozhodovacej činnosti súdu a náležitosť súdneho rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z princípov predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý súdny proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (III. ÚS 84/94). Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, teda vadou zakladajúcou prípustnosť odvolania i dovolania, a zároveň jeho dôvodnosť. V návrhu na nariadenie neodkladného nariadenia starí rodičia poukazujú na častý a pravidelný styk realizovaný s maloletou už od jej útleho detstva. Argumentujú, že prostredníctvom týchto stykov vzniklo medzi nimi a maloletou silné citové puto, je preto v záujme maloletej, aby takýto styk neprestal a ďalej sa rozvíjal. Zároveň poukazujú na dôvod zníženia intenzity stykov od roku 2018, ktorý je na strane matky, a má svoju príčinu v nezhodách medzi matkou maloletej a jej otcom. Práve neochota matky odovzdávať maloletú k realizácii dobrovoľného styku so starými rodičmi nemôže byť dôvodom na pretrhnutie citových a príbuzenských väzieb s maloletou. Tieto skutkové tvrdenia osvedčované dôkazmi predloženými zo strany navrhovateľov

prvoinštančný súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Nie je zrejmé, ktoré z predložených dôkazov vykonal, ako ich vyhodnotil, a ktoré skutočnosti z nich vyplývajúce považuje za preukázané. V tejto súvislosti poukázali aj na nesprávny procesný postup prvoinštančného súdu, ak ten v rozpore s právnou úpravou v CSP zisťoval ešte pred vydaním neodkladného opatrenia postoj matky prostredníctvom ÚPSVR (ods. 2 odôvodnenia uznesenia) a túto skutočnosť žiadnym spôsobom nevyhodnotil. V odseku 21 odôvodnenia zasa chýba akákoľvek zmysluplná logická argumentácia súdu. Tvrdí, že zmyslom neodkladného opatrenia, je ochrana práv dieťaťa do doby, kým nebude vydané rozhodnutie vo veci samej, preto návrhu nevyhovel. Ved' práve súčasný stav dieťaťa si takúto úpravu vyžaduje a je dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci, z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva že starí rodičia sa ho domáhajú na základe 36 ods. 2 zák. o rodine. Súd však v odôvodnení argumentuje úplne inými ustanoveniami tohto hmotného predpisu, cituje § 36 ods. 1 zákona o rodine, ktorý však upravuje iné prípady ako ten, ktorý nastal po úmrtí otca maloletej v čase, keď manželstvo jej rodičov trvalo. Z procesného hľadiska je jeho právna argumentácia rovnako nesprávna. V odseku 20 odôvodnenia svojho rozhodnutia tvrdí, že vo veciach starostlivosti o maloleté deti, by súd mal pristúpiť len pri ohrození výživy, prípadne zabezpečení riadnej starostlivosti. Jedná sa o účelovú, nesprávnu argumentáciu „contra legem“, ktorá popiera akýkoľvek zmysel neodkladného opatrenia t.j. rýchlu a predbežnú úpravu pomerov medzi starými rodičmi a vnučkou v zmysle § 325 ods. 1 CSP. Ohrozenie výživy, prípadne zabezpečenie riadnej starostlivosti maloletého je vždy dôvodom na vydanie rozhodnutia v „zrýchlenom“ konaní podľa § 365-367 CMP. Navrhovatelia majú za to, že napadnuté rozhodnutie je nezákonné, zmätočné, nerešpektuje záujem maloletého dieťaťa, a preto žiadajú aby bolo krajským súdom zmenené tak, že návrhu bude v celom rozsahu vyhovené.

7. Matka sa vyjadrila k veci samej, a zároveň sa vyjadrila aj k uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia. Matka v rámci svojho vyjadrenia k veci samej uviedla, že k starým rodičom chodili len na návštevu na pár hodín. V Michalovciach spávali vždy u jej rodičov. U rodičov otca neprespávali ani oni, ani Vivien. Vivien nebola so starými rodičmi nikdy sama aj z dôvodu, že si to starí rodičia nepriali, nakoľko stará mama mala vysoký krvný tlak a iné diagnózy, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že je na invalidnom dôchodku. V máji 2018 otec Y. opustil ich spoločnú domácnosť a odsťahoval sa z ich spoločného rodinného domu v Slovenskom Grobe do bytu v Pezinku, na základe jeho vlastného rozhodnutia. Matka v rámci svojho vyjadrenia poukázala na to, že z dôvodu, že ju otec Y. dňa 21.09.2018 vážne fyzicky napadol v ich rodinnom dome pred očami dcéry, podala v septembri 2018 návrh na rozvod manželstva spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Okresný súd Pezinok nariadil neodkladné opatrenie a zakázal otcovi Y. vstup do ich spoločného rodinného domu. Uvedené rozhodnutie potvrdil aj Krajský súd. Matka v rámci svojho vyjadrenia poukázala na to, že starí rodičia počas života otca Y., o vnučku neprejavovali záujem, nereagovali na jej meniny, narodeniny, Mikuláša, či Vianoce. Nesnažili sa VA. navštíviť, resp. informovať sa na ňu. Starí rodičia o maloletú Vivien až do smrti jej otca neprejavovali žiaden záujem. Po jeho smrti matku začali účelovo kontaktovať s tým, že sa chcú s Vivien stretnúť. Napriek tomu si na Y. nespomenuli počas jej sviatkov, ani Vianoc a neposlali jej žiadnu pohľadnicu ani darček. Okrem vyššie uvedeného považuje za potrebné uviesť, že Vivien sa starých rodičov bojí, nakoľko v nej vyvolávajú negatívne spomienky na otca. Uvedené sa podľa matky potvrdilo, keď ju nečakane a bez predchádzajúcej dohody navštívili v škôlke, ktorú navštevuje. Akonáhle ich Vivien uvidela prichádzať spolu so strýkom H. D. zľakla sa, pretože očakávala, že s nimi príde aj jej otec tak, ako počas rozvodového konania. Navyše nevedela, čo sa deje, pretože na to nebola pripravená a čakala, že pre ňu príde matka. Jej výraz na fotografii, ktorú predložili sami starí rodičia svedčí podľa matky o tom, že bola stuhnutá a z ich návštevy sa netešila tak, ako tvrdia starí rodičia. Podľa vyjadrení pani učiteľky, Y. stretnutie ťažko znášala a po odchode starých rodičov bola zmätená a ustráchaná. V ten deň večer dostala vysokú teplotu. Neohlásená návšteva v škôlke tak znamenala pre Y. podľa tvrdení matky veľkú psychickú záťaž. Y. starých rodičov spája so svojím otcom a stretávanie so starými rodičmi v nej vyvoláva negatívne spomienky a strach. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že stretávanie sa maloletej Vivien so starými rodičmi z otcovej strany aktuálne podľa názoru matky nie je v jej záujme. Práve naopak, stretávanie pre ňu predstavuje ohrozenie jej zdravého psychického vývoja. Stretávanie so starými rodičmi z otcovej strany v nej vyvoláva asociácie a spomienky na nepríjemné udalosti, ktorých bola svedkom. Správy a všeobecne komunikácia zo strany starých rodičov v matke vyvolávajú obavy, že ich snaha o stretávanie sa s maloletou VA. nepremení z úprimnej vôle byť s vnučkou, ale zo zámeru negatívne ovplyvňovať Y. proti matke z dôvodu ich nenávisť. Akékoľvek dôvody stretávania sa s maloletou, okrem úprimnej radosti z jej spoločnosti, sú pre jej normálny a zdravý vývoj neprijateľné. Predmetné vyplýva aj zo stanoviska psychologičky Mgr. Dančiakovej, ktorá uviedla: „Neodporúčam vstup do kontaktu žiadnym osobám, ktoré sú nepriateľsky

nastavené voči matke Y., a už vôbec nie bez jej prítomnosti.“ Matka má za to, že Okresný súd Pezinok rozhodol o ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vecne správne a prihliadal najmä na najlepší záujem maloletej Y., ako aj na stav v čase rozhodovania. Preto navrhuje aby Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Pezinok, č.k. 5P/150/2019-51 zo dňa 21.11.2019 v celom rozsahu potvrdil.

8. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

9. Okresný prokurátor sa k veci v stanovenej lehote nevyjadril.

10. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo potrebné zmeniť (§ 388 Civilného sporového poriadku).

11. Neodkladné opatrenie možno vydať pred začatím konania, alebo po začatí konania. V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov neodkladných opatrení je ich neodkladný a dočasný charakter.

12. V zmysle § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. V zmysle § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. tak neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 65 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

14. Podľa § 66 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

15. Podľa § 67 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. Podľa § 367 ods. 3 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Podľa § 367 ods. 4 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

18. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

19. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia namieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 C.m.p., ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 C.m.p., a aby

ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1, C.m.p.. Ustanovenie § 367 C.m.p., odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práva účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú sudy naďalej povinné prioritne chrániť záujmy maloletých a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 C.s.p..

20. Odvolací súd pripomína, že každé neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Základnou podmienkou uplatnenia tohto procesného inštitútu je teda preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Ochrana práv maloletého dieťaťa je prioritou každého konania súdu podľa § 111 C.m.p. a súd je povinný ju zabezpečiť aj proti vôli rodiča. Je treba pritom zdôrazniť, že súd nie je viazaný návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia t.j. vo veciach v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

21. Podľa § 45 ods. 1 písm. b) zák. č. 305/2005 Z.z. zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum pre deti a rodiny je zariadenie zriadené na účel vykonávania výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorým je uložená takáto povinnosť.

22. V danom prípade odvolací súd vzhľadom k náročnosti posudzovaného prípadu, napriek názoru súdu prvej inštancie vzhliadol potrebu nariadenia neodkladného opatrenia (hoci výnimočne), síce nie v požadovanom znení t.j. v znení, ako ho navrhujú navrhovatelia (ani odvolací súd nie je viazaný návrhom na začatie konania), ale konkrétne prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia vo forme uloženia výchovného opatrenia, ako nutnú a dôvodnú. V danom prípade je zrejmé, že starí rodičia už dlhodobo (viac ako 2 roky) nemajú zabezpečený žiaden kontakt s ich maloletou vnučkou, pričom ich syn (otec maloletej Vivien) dňa 05.07.2019 zomrel (tragicky zahynul). Podľa tvrdení starých rodičov uvedená situácia vznikla v dôsledku konania matky, pričom podľa názoru matky za uvedenou vzniknutou situáciou matka vidí negatívny postoj starých rodičov voči matke maloletej, a taktiež účelovosť ich konania. Podľa odvolacieho súdu však v tomto štádiu konania t.j. bez realizácie riadneho dokazovania nie je možné objektívne ustáliť, či je vhodná úprava styku medzi maloletou a starými rodičmi, resp., akým spôsobom takáto úprava styku medzi starými rodičmi a maloletou vnučkou bude prebiehať. Nepochybné však je to, že matka bráni v styku maloletej Y. so starými rodičmi už skoro 2 roky, pričom svoje konanie si odôvodňuje zlým psychickým stavom maloletej Y.. Táto alarmujúca situácia odvolací súd donútila predmetnú vec riešiť prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, a to uložením priamo výchovného opatrenia starým rodičom t.j. navrhovateľom a maloletej Y.. Skutočnosti tvrdené starými rodičmi v rámci podaného odvolania čiastočne odvolací súd vzhliadol ako dôvodné, nakoľko odvolací súd súhlasí s názorom navrhovateľov v tom zmysle, že podľa odvolacieho súdu z dôvodu predtým vyhrotených vzťahov medzi manželmi (t.j. medzi matkou a ich nebohým synom) nemôže dôjsť zo strany matky k bráneniu v styku s ich vnučkou t.j. s maloletou Y.. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné zobrať do úvahy všetky tvrdené skutočnosti, avšak pre túto zložitú životnú situáciu je potrebné zohľadniť, že stratou kontaktu medzi maloletou Y. a jej starými rodičmi dôjde k absolútnym stratám ich rodinných väzieb a postupom času pri uvedenom scenári, by sa starí rodičia stali pre maloletú Y. takpovediac cudzími osobami. Už aj v tomto štádiu konania je potrebné, aby aspoň čiastočne bol zachovaný kontakt medzi maloletou Y. a starými rodičmi, a preto bolo potrebné podľa názoru odvolacieho súdu nariadiť výchovné opatrenie, vzťahujúce sa k obnoveniu vzájomných väzieb medzi maloletou Y. a starými rodičmi. S poukazom na ustanovenie § 45 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, uvedené výchovné opatrenie realizujú priamo

Centrá pre deti a rodiny, za prítomnosti príslušného odborného pracovníka. Súd v tomto prípade môže stanoviť iba presný počet hodín, ktorý považuje za nevyhnutné realizovať, prostredníctvom výchovného opatrenia, avšak konkrétnemu centru nemôže stanoviť ani deň ani hodinu, nakoľko každé centrum si musí túto povinnosť zdeliť samé, s prihliadnutím aj na iné aktivity, ktoré dané centrum má. Na základe uvedeného odvolací súd nariadil výchovné opatrenie, ktoré bude realizovať Centrum pre deti a rodiny Pezinok, Nová 9, Pezinok a to priamo s poukazom na § 45 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, a súčasne určil aj potrebný rozsah hodín trvania výchovného opatrenia a to konkrétne 30 hodín, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhotovením t.j. dňom 06.04.2020. Predmetné neodkladné opatrenie odvolací súd nariadil za účelom obnovenia vzťahových väzieb medzi starými rodičmi a maloletou Y.. Odvolací súd uložil matke povinnosť riadne pripraviť a zabezpečiť prítomnosť maloletej Y. na stretnutí, v čase určenom Centrom pre deti a rodiny Pezinok, v súvislosti s realizáciou výchovného opatrenia. Trvanie neodkladného opatrenia odvolací súd určil do právoplatného skončenia konania úprave styku navrhovateľov s maloletou Y. vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 5P/150/2019.

23. Pokiaľ ide o argumenty matky uvedené v rámci vyjadrenia k veci samej (vyplývajúcich aj v rámci pojednávania vo veci samej) odvolací súd poukazuje na to, skutočnosti tvrdené matkou v rámci jej písomného vyjadrenia, ako aj v rámci konania na súde prvej inštancie vo veci samej vedenej pod sp.zn. 5P/150/2019, sú rozporné, nakoľko tak, ako vyplýva z otázok okresnej prokurátorky v konaní na súde prvej inštancie je zrejmé, že matka ešte za života otca podmieňovala styk otca s maloletou dcérou prítomnosťou starých rodičov zo strany otca s odôvodnením, že je potrebné, aby pri styku bola prítomná tretia osoba. Po smrti otca však styk starých rodičov s maloletou Y. sama neumožňuje. Z uvedeného dôvodu možno uzavrieť, že matka sama rozhoduje o tom, čo je pre maloletú najlepšie, bez ohľadu na skutočný záujem maloletej Y.. Z tohto dôvodu je žiadúce, aby bolo neodkladné opatrenie formou výchovného opatrenia nariadené, a taktiež je veľmi potrebné, aby matka začala spolupracovať pri obnovení kontaktu maloletej Y. so starými rodičmi, nakoľko inak jej konanie môže byť v konečnom dôsledku vyhodnotenú v jej neprospech. Matka je povinná maloletú Y. pripraviť na stretnutia so starými rodičmi tak, aby došlo k obnoveniu vzájomných citových väzieb, nakoľko matka má na maloletú Y. najväčší vplyv, pričom pri vytváraní pozitívneho prístupu musí byť citlivá a maloletú Y. na kontakt so starými rodičmi riadne (hlavne psychicky) pripraviť. Odvolací súd v tejto súvislosti matke zdôrazňuje, že úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem maloletého dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk v tomto prípade starých rodičov zo strany otca (keďže otec tragicky zahynul) s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k starým rodičom. Ďalšie skutočnosti tvrdené matkou v rámci jej vyjadrenia, ako aj tvrdenia starých rodičov v rámci samotného návrhu odvolací súd v rámci konania o nariadení neodkladného opatrenia nemôže riešiť, nakoľko v tomto konaní sa dokazovanie nevykonáva, a preto tieto argumenty oboch strán budú predmetom konania vo veci samej. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 CSP).

24. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).